

Scouting boekel

Pionier & knoop technieken per insigne

Insigne Pionieren I

Wat moet je kunnen?

- Achtknoop
- Platte knoop
- Mastworp
- Kruis sjorring

Insigne Pionieren II

Wat moet je kunnen?

- Achtknoop
- Platte knoop
- Mastworp
- Kruis sjorring
- Driepoot sjorring of Achtsjorring
- Dubbele achtknoop
- Middeman steek
- Schoot steek
- Tweepoot sjoring

Insigne Pionieren III

Wat moet je kunnen?

- Achtknoop
- Platte knoop
- Mastworp
- Kruis sjorring
- Driepoot sjorring
- Dubbele achtknoop
- Middeman steek
- Schoot steek
- Tweepoot sjoring
- Timmerman steek
- Paal steek
- Constructor
- Diagonaal steek
- Stijgersjorring

Insigne pionieren I

Achtknoop

Een *achtknoop* is in de eerste plaats een *stoppersknoop*: een knoop die je gebruikt om touw niet volledig door een katrol of oog te laten schieten, zodat je het niet elke keer opnieuw moet inrijgen. Deze knoop is veel beter geschikt als *stoppersknoop* dan een *halve knoop*. De achtknoop geeft namelijk meer verdikking en is gemakkelijker los te maken

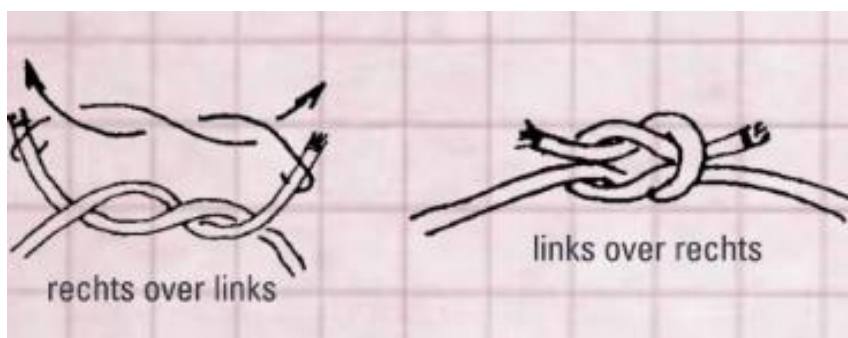
1. Maak een lus waarbij het uiteinde over het andere stuk touw loopt.
2. Haal hem erachter door
3. Terug door de lus

Platte Knoop

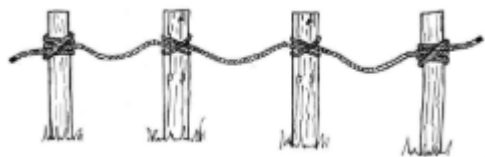
Doel: twee einden van hetzelfde materiaal en dezelfde dikte aan elkaar vastmaken.

1. Pak 2 uiteinden vast van verschillende touwen
2. En ga dan met je rechter touw over de linker, en haal deze door elkaar heen.
3. Dan links over rechts en haal deze door elkaar heen

Mast worp

De mastworp is zowat de bekendste knoop. Toch bestaan er veel misverstanden over. Tijd dus voor juiste informatie. Gebruik: De mastworp wordt het best belast langs beide zijden (zoals bij een afspanning) maar je kan hem ook gebruiken om een sjorring mee te eindigen.

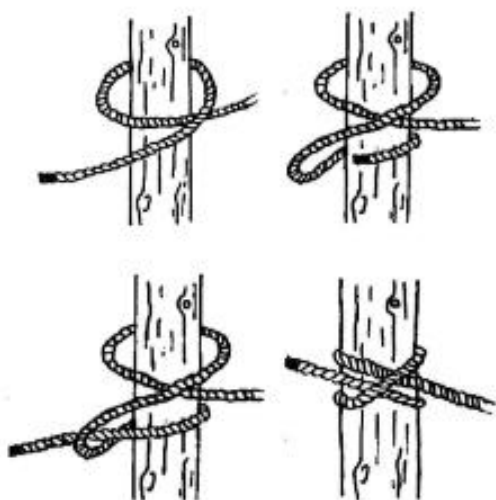
Mastworp in de bocht (met twee 'lussen')

- Deze methode kan je gebruiken om in het midden van een lang touw een mastworp te leggen als de kop van de sjorbalk vrij is.
- Vorm twee lussen (snijsnoren) en schuif deze over elkaar. Op deze manier moet je het touw niet volledig doorhalen.

Mastworp met het einde van het touw (=tamp)

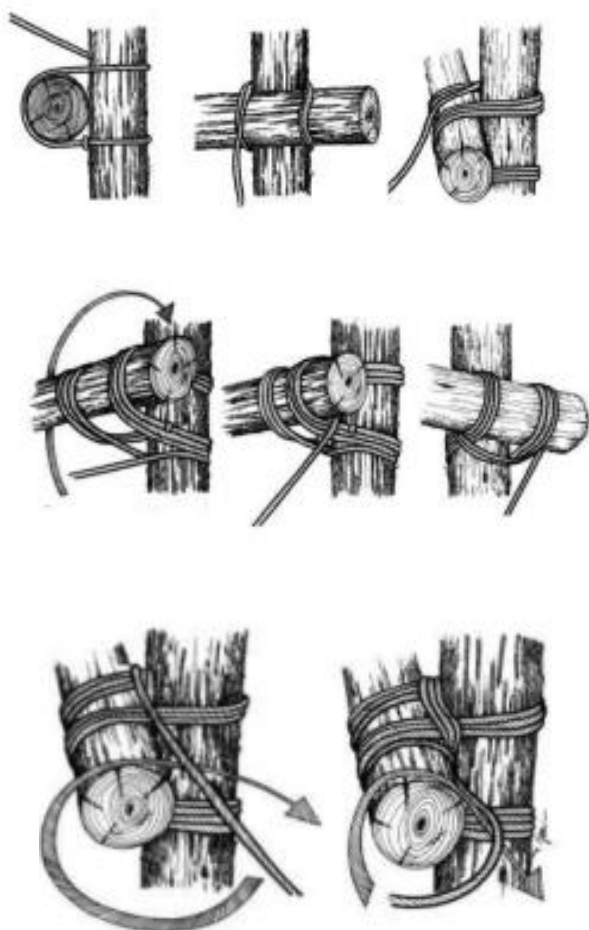
- Deze methode kan je gebruiken als de kop van de sjorbalk niet vrij of onbereikbaar is.
- Sla het touw eenmaal om de paal heen en kruis over het staande deel van het touw
- Sla het touw nog eens, in dezelfde richting, om de sjorpaal heen en zorg er voor dat je langs de andere zijde van het staande deel achter de paal uit komt. Het staande deel zit nu 'ingesloten,' tussen twee touwen.
- Steek het touweinde onder het enkele touw door en trek de mastworp aan.
- Als je de mastworp nu van dichtbij bekijkt, zie je dat hij gevormd wordt door twee evenwijdige rechte touwen en één touw dat schuin over de anderen loopt. De losse einden zitten tussen de twee, die rond de sjorpaal heen lopen.

Kruis sjorring

1. Eerst een mastworp op een dragende paal
2. Ga dan met het touw over de andere paal
3. En weer onder de dragende paal
4. Als het goed is kom je aan de andere kant uit van de dragende paal, dan waar je begonnen was. Herhaal dit proces tot er overal 3 touwen langs elkaar liggen
5. Nu ga je woelen (touw eromheen draaien) dit doe je 3 x, bij elke keer dat je rond bent trek het touw stevig aan
6. Leg nu je eindknoop (mastworp) op de andere paal dan waar je begonnen bent

Je mastworp moet erg dicht bij het begin van de paalsteek zijn, anders heb je meteen een los touw in het begin van je knoop en zal deze op den duur los laten. Dit geldt ook voor je eindknoop.

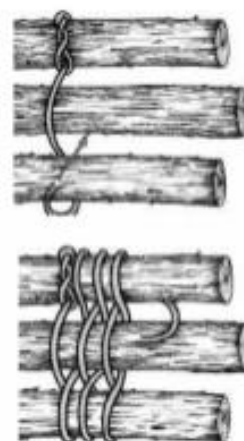
Insigne pionieren II

Driepoot sjorring of Achtsjorring

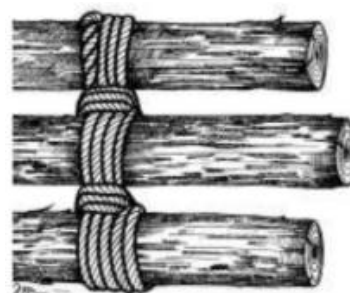
De achtsjorring wordt gebruikt om drie sjorbalken zo aan elkaar vast te maken dat ze later een driepikkel kunnen vormen. De sjorring dankt zijn naam aan zijn uiterlijk, je vormt “achten” bij het leggen van de sjorring. Het voordeel van een driepikkel is dat je geen sjorbalken in de grond hoeft te slaan. Je kan je constructie dus gewoon op de grond zetten en eventueel verplaatsen.

Het leggen van de achtsjorring

Leg de palen naast elkaar. Als je een hulppaaltje onder de palen legt, krijg je meer ruimte om de sjorring te maken. Begin met een mastworp om een van de buitenste palen te leggen. Let er hierbij op dat je touw recht uit het oog vertrekt. Sla vervolgens het touw afwisselend over en onder de palen heen en werk ‘naar boven toe’. Dat is het gemakkelijkst, omdat je het touw dan tussen de palen kunt leggen. Als je naar onder toe werkt, moet je telkens het hele touw tussen de palen doortrekken. Leg om iedere paal drie slagen, de mastworp niet meegeteld.

Begin daarna te woelen en leg de slagen mooi naast elkaar tot ertussen de palen geen plaats meer is om nog een woeling bij te leggen. Er is dus geen vast aantal woelingen bij deze sjorring. Eindig de sjorring met een mastworp op de buitenste paal waarmee je niet begonnen bent. Eindig met de mastworp boven de achtsjorring, zodat deze bij het rechtzetten van de driepikkel op de sjorring komt te rusten.

Bij het rechtzetten van de driepikkel merk je soms dat de woelingen los zijn. Dat wil niet noodzakelijk zeggen dat de sjorring slecht is. Het kraken van de sjorring is wel een slecht teken. Dat wijst erop dat er bij het begin van de sjorring te weinig plaats was tussen de palen onderling.

Sjor ter versteviging drie horizontale paaltjes tussen de poten van de driepikkel. Zo krijg je vier driehoeken, drie rechtopstaande en 1 op de grond, wat de driepikkel heel stevig maakt

Dubbele achtknoop

De *dubbele achtknoop* is een heel sterke knoop met een laag breeksterkteverlies. Het is een veelzijdig alternatief voor de paalsteek en de dubbele paalsteek, al is ze na zware belasting moeilijker los te krijgen. De knoop wordt veel gebruikt door bergbeklimmers, onder andere omdat je gemakkelijk kan zien of hij correct gelegd is (visuele controle). Erg sterk geschikt voor karabijnen of haken.

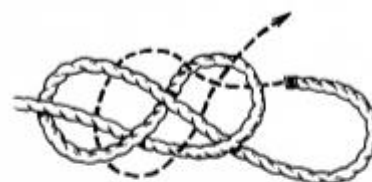
Met andere woorden je mag veel kracht zetten op deze lus, en wordt daarom ook veel in de klimsport gebruikt.

Leg een gewone achtknoop in het touw en volg deze knoop met het touweinde.

Je kan deze knoop gebruiken om twee touwen aan elkaar te zetten, als verbindingsknoop dus. Een dubbele achtknoop die zo wordt gelegd, wordt ook wel watersteek of Vlaamse verbindingssteek genoemd.

Je kan deze knoop ook gebruiken als je een vaste lus over een paal wil leggen of als je een spantouw aan een oog van een shelter wil bevestigen. In het laatste geval wordt hij ook geregen achtlus genoemd.

Neem het stuk touw dubbel en leg daarmee de gewone achtknoop. Je kan deze dubbele achtknoop eveneens gebruiken als je een vaste lus over een paal wil leggen.

tekening

Middenmanssteek

De middenmansknoop, vlinderknoop of dievensteek is een knoop die gebruikt kan worden om een niet-schuivende lus in het midden van een touw te maken. De middenmansknoop wordt vooral gebruikt in de klimsport. De knoop kan in alle richtingen belast worden zonder dat hij zijn vorm verliest. Je hebt dit nodig om dingen af te slijpen (op spanning te trekken)

1. Begin met 3 keer een touw om je hand te draaien
2. Het 1e touw leg je over het 2e touw
3. Leg nu je nieuwe 1e touw over de andere 2 touwen en haal hem erdoor heen

Schoot steek

Dit is een top alternatief voor de platte knoop. Nog sterker, makkelijker los te maken en ideaal om een dik en dun touw aan elkaar door te verbinden.

1. Pak de 2 uiteinden van de touwen
2. Ga eerst rechts over links en haal er doorheen
3. Daarna links over rechts maar ga je alleen nog onder hetzelfde touw door

Tweepoot sjorring

1. De 2 poot begint met de mastworp onderaan
2. Dan 6 keer er recht om heen draaien
3. Daarna 3 keer woelen
4. Eindknoop op andere paal

Tip: Bij woelen leg de palen stukje uit elkaar

Insigne pionieren III

Timmermans steek

Alleen voor krachten gebruiken wanneer het uitlopende touw recht er vanaf getrokken wordt. Deze kan gebruikt worden om 2 palen naar elkaar toe te brengen wanneer deze elkaar niet raken. Mag in sommige gevallen ook gebruikt worden in plaats van de mastworp

1. Draai een touw om zichzelf heen
2. Daarna ga je met het gedraaide touw om een paal en door zijn eigen lus

Paal steek

Het spantouw van een shelter vastmaken? Een boot aanmeren? De paalsteek is één van de bekendste, meest gebruikte en gemakkelijkste knopen.

De paalsteek is na een zware belasting moeilijk los te maken.

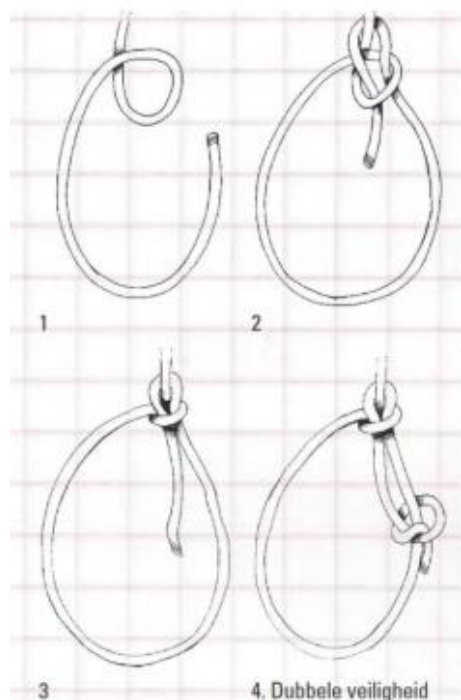
Als de paalsteek niet goed wordt aangetrokken, kan hij losschieten. Om dit te voorkomen, kun je hem borgen met een enkele knoop

Hier zit een verhaaltje bij als je dit makkelijk vind

Begin met het vijvertje

Slangetje komt uit de vijver gaat achter de boom door, en terug in het vijvertje

1. Maak een cirkeltje met het touw waarbij het losse eind boven licht
2. Ga met het losse eind door het cirkeltje en meteen linksom achter het lange touw door
3. Steek het losse eind weer in je eerste cirkel en trek alles aan

Constructor

De verkeerde mastworp (zo zou je deze kunnen noemen)

1. Draai het touw om de paal zoals je bij een mastworp doet
2. Zodra je het kruis hebt gemaakt, en normaal alleen onder het schuin lopende touw je losse eind doorhaalt, ga je nu onder allebei de touwen door en trek je dit strak

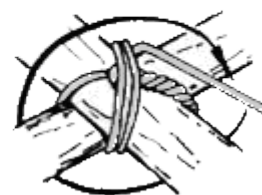
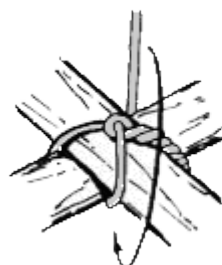
Het nadeel aan de knoop is dat hij eigenlijk te vast zit en daardoor erg moeilijk los te halen is na verloop van tijd. Vaak moeten de touwen doorgesneden worden als deze knoop te lang zit. Dat is de reden dat wij hem nauwelijks gebruiken

Diagonaal steek

Een zelfde soort verbinding als de Kruissjorring maar deze verbinding gebruik je wanneer de balken om een scherpere hoek dan 45 graden staan

1. Begin met Timmermans steek over de scherpe hoek
2. Dan 3 keer eromheen over de doffe hoek
3. Daarna 3 keer eromheen over scherpe hoek
4. Daarna 3 woelingen maken en een eindknoop

Scherpe hoek

Steigersjorring

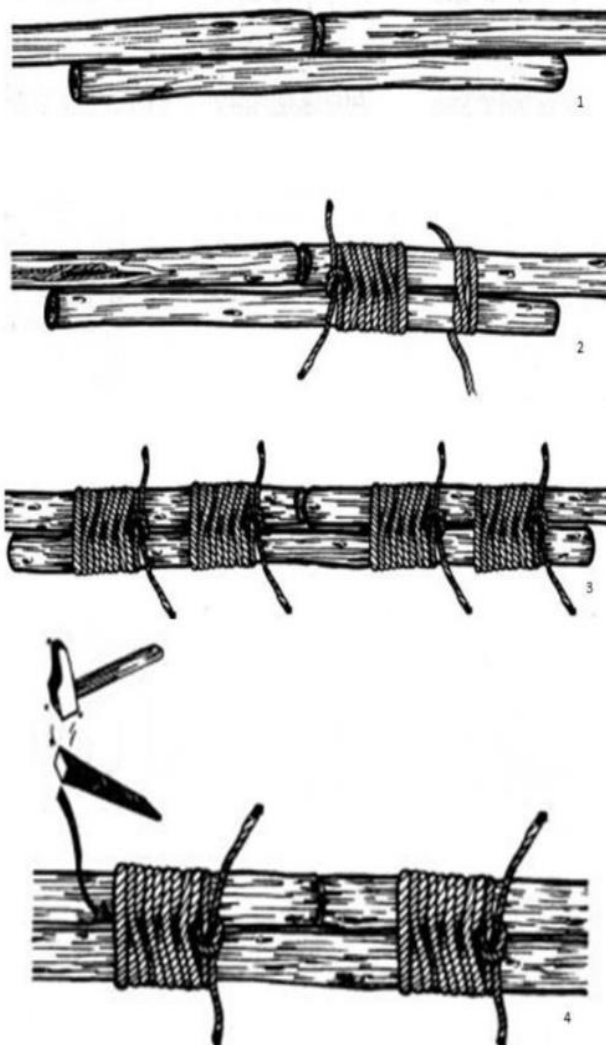
Als je een hele lange paal nodig hebt, maar die is niet beschikbaar, dan kan je een bestaande paal verlengen door er een tweede aan vast te maken. Hiervoor gebruik je de steigersjorring. Deze verbindt twee balken die in elkaars verlengde liggen door er een derde balk als spalk aan vast te maken. Dat betekent dat bij deze sjorring de constructie gedragen wordt door de balken en niet door het sjortouw. Het touw houdt de balken enkel bij elkaar. Voor deze sjorring moet je dus geen overdreven dik touw gebruiken én als je de sjorring horizontaal wil gebruiken, moet de spalk aan de onderzijde liggen.

Voor 4 meter oversteken 1 meter overlappen (5 m paal dus)

Hoe?

Maak bij elk uiteinde van een balk een sjorring. Voor een verbinding van twee balken met een derde balk moet je dus vier steigersjorringen maken.

- Gebruik een spalk met de juiste lengte: ideaal is een verhouding van 1 op 3 tegenover de te verbinden balken. Als je dus een lengte van 6 meter wil bekomen door twee balken van 3 meter te verbinden, moet je een spalk van 2 meter gebruiken.
- Begin de sjorring niet met het begin van het touw, maar in het midden. Leg het midden van het touw om de twee balken heen en sla beide uiteinden van het touw tegengesteld om de balken heen. Aan beide kanten kruisen de einden elkaar tussen de balken, aan de zijkant liggen ze netjes naast elkaar. Verbind de uiteinden van de touwen met een platte knoop.
- Als de vier sjorringen zijn gelegd, sla dan per sjorring twee wiggen tussen de balken en het touwwerk, aan elke kant van de sjorring één. De wiggen moeten wel de juiste vorm en lengte hebben, ze moeten namelijk alle slagen aantrekken, niet alleen de eerste of de laatste slag! Omdat de wiggen de plaats van de woeling innemen, moeten ze ook stevig vastzitten en blijven vastzitten. Sla daarom de wiggen **van boven naar onder** zodat ze er niet uit kunnen vallen of uit getrapt kunnen worden.

Als je alleen twee balken aan elkaar wilt verbinden ga je als volgt te werk.

1. Je begint door het midden van het touw om de palen heen te slaan
2. Laat dan de touwen kruisen
3. Het touw wat je over de ander gaat, trek je daarna rondom de rest van de palen
4. Ben je rond, dan pak je het andere touw en kruis je die weer over het touw wat net rond is
5. Herhaal dit proces tot je touw op is
6. Je zou op redelijk gelijke einden uit moeten komen. Eindig dan met een Platte knoop
7. Sla de verleng knoop strak door middel van wiggen

Wanneer je het rechtop zet, zorg dan dat de wiggen altijd naar beneden staan

Voor de juiste verbinding heb je 2 van deze knopen nodig

